

F. LUDOVICI GRANATENSIS
Dominicani, Sac. Theol. Prof. Epistolæ Lati-
næ duæ in aliorum operum commendationem. Ac-
cedit præfatio, Mediolanensi ejusdem Concionum
editioni præmissa, curante Joh. Bapt. Munnozio.

Joh. Bapt. Munnozius Christiano lectori S.

NIMUM induxi, Christiane lector, omnia Ludo-
vici Granatensis opera, Latina lingua conscri-
pta, in vulgus edere. Quod a nemine, quod
sciam, factum hucusque est. Idcirco & quasdam
ipsius præfationes, seu epistolas, aliorum ope-
ribus adjectas, huic nostræ editioni adnectere,
operæ pretium existimavi. Binas autem in præsentia damus:
quarum primam anno ætatis suæ XXVIII. in commendationem
*Questionum Fr. Didaci ab Astudillo, Dominicani, super VIII. li-
bros Physicorum, & duos de Generatione*, scripsit. Curatam fuisse
a Granatensi hujus operis editionem a libro quarto, illa hu-
jus epistolæ verba, *Cujusdam desidia correctoris obtigit*, (scili-
cet, quod tres priores libri mendose fuerint typis exscripti)
cetera enim longe castigatiora traduntur, tum & illa, *Quo sit mu-
nus hoc nostrum perfectius*, innuere videntur. Putabit fortasse a-
liquis, nimium Astudilli, barbari nempe Scholastici, eruditioni
ab auctore nostro tributum fuisse. Sed primum animadver-
tat velim, quæ fuerint illa tempora; deinde eum existisse Di-
dacum, qui a clarissimo Fr. Francisco a Victoria se ipso do-
ctior, tametsi politæ Latinitatis atque elegantia ignarus, ha-
beretur. (a) Ego vero, dicam quod sentio, magnam ex hujus

Aa 2

epi-

(a) Fr. Alphonfus Fernandez, in *dicateria*, pag. 347. col. 1. hæc ha-
Libro cui titulus: *Concertatio Præ-* bet: „Fr. Didacus Astudillus infi-
„gnis

sensuque firmata est, habentur insignes. In aliis ingenii, in non
 nullis etiam præstantissimorum auctorum vestigiis institisse, pul-
 cherrimum judicamus. Denique in singulis præcipui habentur
 omnes: nulli, quibus præclare omnia cesserint, proferentur. Ne-
 que enim quidquam est, ut eleganter poeta cecinit, (a) ex omni
 parte beatum, & longe difficillimum est, invenire aliquid, quod
 undique placeat, & in quo nihil desiderari possit. At hunc
 nostrum auctorem, quamvis uni omnia tribui natura non sinit,
 ita & exornat brevitatis, & perspicuitas commendat, & cetera,
 ut in summa dicam, bene docendi virtutes illustrant, ut perin-
 de omni virtutum genere præcessisse videatur, atque singulis
 dumtaxat alii mirifice valuerunt. Quem huic claritate luceque
 orationis anteferas, qui non modo quæstiones physicas, verum
 etiam textum ipsum philosophicum, doctis etiam studiosisque
 hominibus difficillimum, ea perspicuitate donavit, ut docti jam
 sine labore aliquo, indocti vero hebetesque, quibus hactenus
 tantus ille vir ignotus erat, mediocri saltem cura studioque fa-
 cillime complecti possint? Quis hoc uno sit brevior, qui non mo-
 do sentiosa illa sophismata, Philosophiæque majestate prorsus
 indigna, & fecundissimus hujus disciplinæ campis evulsi, ve-
 rum etiam quæstiones physicas simul cum Aristotelico textu ea
 ferme voluminis magnitudine conclusit, qua vix alii quæstio-
 nes solummodo tenuiter atque jejune tradiderunt? Quis hunc
 auctoritate rerum præcedat, qui Peripateticorum omnium præ-
 stantissimum D. Thomam Aquinatem, omnis Latii, omnisque
 Philosophiæ decus amplissimum, cujusque divina lectio, ut Fa-
 bii verbis utar, non Scholarum temporibus, sed vitæ spatio ter-
 minatur, ita in hoc plane opere consequitur, ut nulla quidem
 in re ab ipso latum unguem discedere videatur? Sed quid ego
 ineptus virtutes omnes arctissima oratione, resque dignissimas
 jejuno sermone complecti cupio? Quando & periculum videtur
 esse, ne laudes tantas ingenii culpa dejiciam; & supervacuum,
 temere inania verba jactare, ubi firma rerum testimonia profe-
 runt. Licet itaque nostrum hoc opus, erudite lector, inspi-
 cere, licet diligenter evolvere, licet exactissima trutina vel-
 uti ad lancem appendere omnia: quæ procul dubio justifi-

(a) Horat. Carm. lib. II. od. | XV. v. 27.

simis librata esse ponderibus, æquus modo sis arbiter, judi-
 cabis. Hoc etenim polliceri non veremur, candidum quæ
 in hoc opere visuntur, omnia, nulla nigrum esse calculum
 susceptura, si modo talem hic judicem habeamus, qualem suis
 quisque lucubrationibus adhiberi cupiat. Verum de his hacten-
 us. Illud sane prætereundum non est, duo esse in hoc opere,
 quæ te, lector humanissime, non nihil commovere possint, in
 quibusque candoris tui aliquid vel desiderare vel implorare co-
 gimur. Alterum, corrupta locis aliquot germana lectio; alterum,
 stilus ipse dictioque non admodum elaborata. Illud cum eloquen-
 tissimis viris, hoc cum gravissimis commune est. Quare si ne-
 que te ab illis perversa lectio, neque ab his licentior unquam
 revocabit oratio, non est profecto, cur ab hoc nostro deterreri
 debeas aliquando. Præsertim quum illud tribus tantum priori-
 bus physicorum libris, cujusdam desidia correctoris, obrigerit,
 cetera enim longe castigatiora traduntur: hoc fortasse dedita
 opera sit factum, ne scilicet obscuritati rerum, obscuritas item
 sermonis adderetur, quorum vel altero tantum sæpe rudes inci-
 pientium animi deterreri frangique solent. Quare juste medius
 fidius huic licentiæ, si licentia tamen ac non potius libertas æ-
 qua dicenda est, Græco illo proverbio venia conceditur. Id ve-
 ro est, ut verbum verbo e Græcis Latina reddam: *Quantumvis
 rudius dicito, modo clarius*. Equidem res hic pulcherrimæ claris-
 sima eademque rudi oratione traduntur. Num id igitur minus
 esse gratæ debent? Si suis destitutæ frondibus nascerentur arbo-
 res, num minus hoc earum fructus decerpisse libeat? Si electra
 nitidæque gemmæ Samiis, quod ajunt, non aureis vasculis offe-
 rantur; num id, quæro, minoris æstimari debeant, quæ, quo
 sunt natura præstantiores, hoc minus honore alieno, atque, ut
 ita dicam, furtivo, egent? Profecto in naturam ipsam pecca-
 re videntur, qui faciem alioqui venustissimam adsciticiis pere-
 grinisque fucis meliorem reddere conantur, & parum virtuti re-
 rum confidunt, qui summa cura ornatum ipsis aliunde quarunt.
 Sed jam hac de re, quando non admodum obscura est, finem
 dicendi faciam, teque interim, amice lector, admoneam, ce-
 tera in reliquam philosophiæ partem commentaria, quo sit mu-
 nus hoc nostrum perfectius, & in communem studiorum utilita-